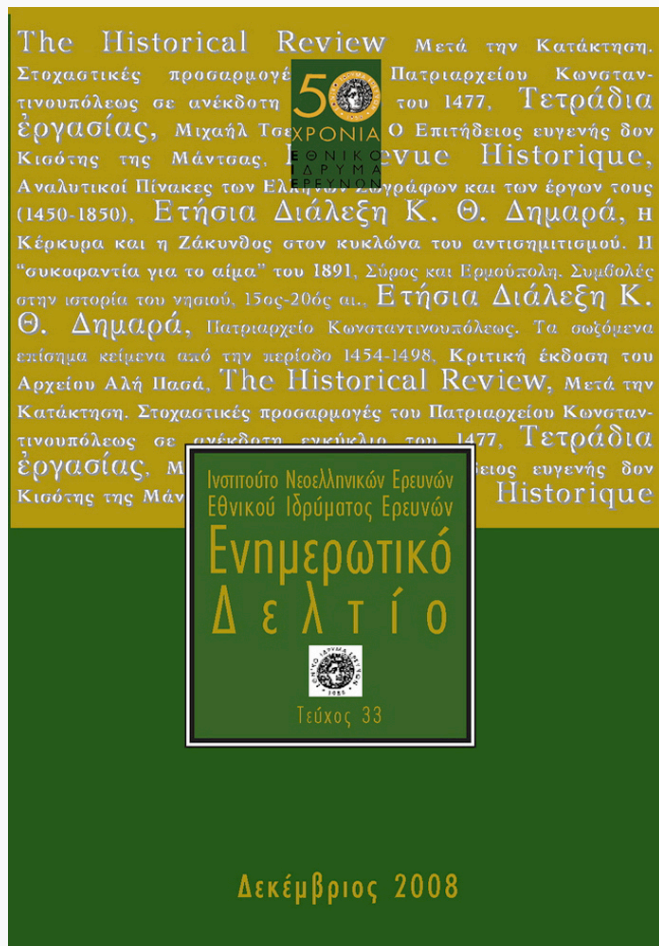

Ενημερωτικό Δελτίο

Τόμ. 33 (2008)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ - ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ - ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ ΤΟΥ ΙΝΕ

doi: [10.12681/news.294](https://doi.org/10.12681/news.294)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ - ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ - ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ ΤΟΥ ΙΝΕ. (2009). *Ενημερωτικό Δελτίο*, 33, 89–107. <https://doi.org/10.12681/news.294>

Δημήτρης Γ. Αποστολόπουλος (σε συνεργασία με τη Μάχη Παϊζη-Αποστολόπουλου), *Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως. Τα σωζόμενα επίσημα κείμενα από την περίοδο 1454-1498*, ΙΝΕ/ΕΙΕ-100, Αθήνα 2008, 249 σελ.

—, *Το Νόμιμον της Μεγάλης Εκκλησίας. Τόμος Α΄, Το ιστορικό πλαίσιο. Τα πανομοιότυπα*, ΙΝΕ/ΕΙΕ-105, Αθήνα 2008, 40 σελ. + ρνδ΄.

—, "Έντυπες εκδόσεις πηγών του βυζαντινού δικαίου", *Ο Ερανιστής*, 26 (2007), σ. 5–21.

—, "Μία, ακόμα, ανέκδοτη επιστολή του Κοραή γραμμένη το 1820", *Ο Ερανιστής*, 26 (2007), σ. 235–240.

—, "Πώς 'βρέθηκαν' στα Τρίκαλα το 1779 ο Newton, ο Wolff και ο Boerhaave. Μία υπόθεση", *Ο Ερανιστής*, 26 (2007), σ. 287–292.

—, "Η Ορθόδοξη Εκκλησία αντικείμενο της πολιτικής στο β΄ μισό του 15ου αιώνα", *Griechische Kultur in Südosteuropa in der Neuzeit. Beiträge zum Symposium in memoriam Gunnar Hering*, Wien, 16.–18. Dezember 2004, Βιέννη 2008, σ. 153–163.

—, "Fontes minores του μεταβυζαντινού δικαίου. Ένα ερευνητικό αίτημα", *Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ιστορίας του Ελληνικού Δικαίου* [της Ακαδημίας Αθηνών], 41 (2008), σ. 195–206.

—, "Οι σταχώσεις ως αποθέτες ιστορικού υλικού", *Το βιβλίο στο Βυζάντιο: Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή βιβλιοδεσία*, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, Αθήνα, 13–16 Οκτωβρίου 2005, Αθήνα 2008 [=Βιβλιοαμφιστάς, 3 (2008)], σ. 101–110.

—, "Εισαγωγική ομιλία" στο Στρογγυλό Τραπέζι το αφιερωμένο στον Ευγένιο Βούλγαρη, Ελλάδα και Αγία Πετρούπολη. Παρελθόν και παρόν. Πρακτικά Συνεδρίου 26–29 Οκτωβρίου 2006, Αγία Πετρούπολη 2008, σ. 75.

—, "Η ελληνική αλληλογραφία του Ευγένιου Βούλγαρη. Ένα εκδοτικό σχέδιο", *Ελλάδα και Αγία Πετρούπολη. Παρελθόν και παρόν. Πρακτικά Συνεδρίου 26–29 Οκτωβρίου 2006*, Αγία Πετρούπολη 2008, σ. 121–125.

Dimitris G. Apostolopoulos, "Les dilemmes d'un héritier face aux ambitions d'un autre", *Dopo le due cadute di Costantinopoli (1204, 1453): Eredi ideologici di Bisanzio. Atti del Convegno Internazionale di Studi*, Venezia, 4–5 dicembre 2006, Βενετία 2008, σ. 51–56.

Roxane D. Argyropoulos, "Les études dix-huitiémistes en Grèce", *Société française d'étude du dix-huitième siècle*, *Bulletin* 70, octobre 2008, σ. 18–20.

— (βιβλιοκρισία), "Simone Mazauric, *Fontenelle et l'invention de l'histoire des sciences à l'aube des Lumières*, Fayard, Παρίσι 2007 (Collection Histoire de la pensée)", *The Historical Review / La Revue Historique*, 5 (2008), σ. 257–260.

— (βιβλιοκρισία), "Notes de lecture. Constantin D. Malaphantis, J.H. Pestalozzi, Lienhard et Gertrud. *Un roman pédagogique* (en grec), préface de Anna Tabaki, éditions Poreia, Athènes 2006, 428 p.: Condorcet, *Esquisse d'un tableau historique des progrès de l'esprit*

humain, traduction en grec par Nicoletta Hardalia, présentation de Chryssanthi Avlami. Textes introductifs de Anna Caracatsouli et Georges Siakantaris, post-face de Jean-Pierre Schandeler, Pierre Macherey, Chryssanthi Avlami, Bertrand Binoche, éditions Polis, Athènes 2006, 298 p.", *Dix-Huitième Siècle*, τ. 39 (2008), σ. 749, 803.

Σπύρος Ι. Ασδραχάς, "Νέον Αθήναιον", λήμμα στην *Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου 1784-1974*, επιμέλεια: Λουκία Δρούλια, Γιούλα Κουτσοπανάγου, ΙΝΕ/ΕΙΕ-Ι03, Αθήνα 2008, τ. Γ', σ. 303-304.

—, "Μικρή αναφορά στον Κ. Πορφύρη" (=Κ. Πορφύρης, *Κείμενα για τον πολιτισμό, την ιστορία και την πολιτική*, επιμέλεια: Δ. Α. Αρβανιτάκης και Κ. Α. Παπαχρίστου), Μουσείο Μπενάκη-Πλατυφόρος, Αθήνα 2008, σ. 529-537.

—, "Μνήμη Γιώργου Ραγιά", *Τα Ιστορικά*, τχ. 49 (Δεκέμβριος 2008), σ. 270-276.

Spiros I. Asdrachas, "Questions d'histoire, questions de sources", *History on stage. Texts for Eric J. Hobsbawm*, επιμέλεια: Lila Antonopoulou, Αθήνα 2008, σ. 97-105.

Ιόλη Βιγγοπούλου, "Οι Ευρωπαίοι Περιηγητές για τον Κάμπο της Χίου, 15ος-19ος αιώνας", *Κάμπος. Το όνομα του περιβολιού*, εκδόσεις Μίλητος, Αθήνα 2007, σ. 229-257.

—, "Υποκειμενικότητες των περιηγητών για αμπελοοινικές αντικειμενικότητες. 15ος-16ος αιώνας", *Μονεμβάσιος οίνος-Μονοβασ(ι)ά-Malvasia*, επιμέλεια: Ηλίας Αναγνωστάκης, ΙΒΕ/ΕΙΕ, Διεθνή Συμπόσια 17, Αθήνα 2008, σ. 333-351.

—, "Η Σύρος στους περιηγητές: Οι περιηγητές για τη Σύρο; Εξαιρέσεις και μικροϊστορίες", *Σύρος και Ερμούπολη. Συμβολές στην ιστορία του νησιού, 15ος-20ός αι.*, επιμέλεια: Χριστίνα Αγριαντώνη, Δημήτρης Δημητρόπουλος, ΙΝΕ/ΕΙΕ-Ι01, Αθήνα 2008, σ. 39-54.

—, "Μαρτυρίες για Εβραίους σε περιηγητικά κείμενα του 16ου αιώνα", *Η Εβραϊκή παρουσία στον ελλαδικό χώρο (4ος-19ος αιώνας)*, επιμέλεια: Άννα Λαμπροπούλου, Κώστας Τσιγκνάκης, ΙΒΕ/ΕΙΕ, Διεθνή Συμπόσια 12, Εταιρεία Μελέτης Ελληνικού Εβραϊσμού, Αθήνα 2008, σ. 79-96.

—, "Εισαγωγικό σημείωμα" στην έκδοση των Αλ. Γρηγορίου - Ευαγ. Χεκίμογλου, *Η Θεσσαλονίκη των Περιηγητών, 1430-1930*, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, εκδόσεις Μίλητος, Αθήνα 2008, σ. 11-15.

—, "Ευρωπαίοι Περιηγητές στην Κωνσταντινούπολη (τέλος 15ου-19ος αιώνας)", *Ηλεκτρονική Εγκυκλοπαίδεια για την Ιστορία και τον Πολιτισμό / Κωνσταντινούπολη*, <<http://constantinople.ehw.gr>>.

Γιώργος Ν. Βλαχάκης, "Γεωγραφικών Δελτίον", λήμμα στην *Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου 1784-1974*, επιμέλεια: Λουκία Δρούλια, Γιούλα Κουτσοπανάγου, ΙΝΕ/ΕΙΕ-Ι03, Αθήνα 2008, τ. Α', σ. 424-425· "Δελτίον Ελληνικής Θαλασσογραφικής Επιτροπής", στο ίδιο, τ. Α', σ. 470· "Δελτίον Φυσικών Επιστημών", στο ίδιο, τ. Α', σ. 479-480· "Επιστημολόγος", στο ίδιο, τ. Β', σ. 218-219· "Επιστημονική Επιθεώρησις", στο ίδιο, τ. Β', σ. 222-223· "Προμηθεύς", στο ίδιο, τ. Γ', σ. 540-541.

Κατερίνα Δέδε, "Βοιωτία", λήμμα στην *Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου 1784-1974*, επιμέλεια: Λουκία Δρούλια, Γιούλα Κουτσοπανάγου, INE/EIE-103, Αθήνα 2008, τ. Α', σ. 382-383· "Ηνωμένος Τύπος", στο *ίδιο*, τ. Β', σ. 363-364· "Θεσμοί", στο *ίδιο*, τ. Β', σ. 421· "Η Κοινή Γνώμη", στο *ίδιο*, τ. Β', σ. 570-571.

— (σε συνεργασία με τον Γεώργιο Στίνη), "Αιγιάλη", στο *ίδιο*, τ. Α', σ. 144-145.

Δημήτρης Δημητρόπουλος (βιβλιοκρισία), "Ηλ. Κολοβός, *Η νησιωτική κοινωνία της Άνδρου στο οθωμανικό πλαίσιο. Πρώτη προσέγγιση με βάση τα οθωμανικά έγγραφα της Καίρειου Βιβλιοθήκης (1579-1821)*", Άνδρος, *Ανδριακά Χρονικά*, τ. 39 (2006), *Μνήμων*, 28 (2006-2007), σ. 313-317.

—, "Ένα συριανό κτηματολόγιο του 19ου αιώνα", *Σύρος και Ερμούπολη. Συμβολές στην ιστορία του νησιού, 15ος-20ός αι.*, επιμέλεια: Χριστίνα Αghριαντώνη, Δ. Δημητρόπουλος, INE/EIE-101, Αθήνα 2008, σ. 55-75.

— (συνεργασία στην έκδοση), Βασίλης Παναγιωτόπουλος, *Αρχείο Αλή πασά Συλλογής Ι. Χώτζη Γεναδείου Βιβλιοθήκης της Αμερικανικής Σχολής Αθηνών*. Έκδοση - Σχολιασμός - Ευρετήρια, τ. Α' 1747-1808, Αθήνα 2007, 809 σελ., τ. Β' 1809-1817, Αθήνα 2007, 923 σελ., τ. Γ' 1818-1821, Αθήνα 2007, 709 σελ., τ. Δ' Εισαγωγή - Ευρετήρια - Γλωσσάρι, INE/EIE-95, Αθήνα 2008.

Dimitris Dimitropoulos, "Limites intérieures dans l'espace grec au temps de la domination ottomane. L'aspect géographique des administrations politiques et ecclésiastiques", *The Historical Review / La Revue Historique*, 5 (2008), σ. 239-253.

—, "La pesca nell'Egeo: aspetti relativi alle attività di pesca tra il XVIIe il XVIII secolo", *Il mare. Com'era*, επιμέλεια: R. Gertwagen, S. Raicevich, T. Fortibuoni, O. Giovanardi, *Internazionale HMAP del Mediterraneo e Mar Nero*, Βενετία 2008, σ. 53-65.

Ευγενία Δρακοπούλου, *Αναλυτικοί Πίνακες των Ελλήνων Ζωγράφων και των έργων τους (1450-1850)*, INE/EIE-102, Αθήνα 2008, 401 σελ. Ηλεκτρονική έκδοση, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών, Ψηφιακή Βιβλιοθήκη, Instrumenta Studiorum Neohellenica, <<http://files.ekt.gr/n011020.pdf>>

Eugenia Drakopoulou, "The Itineraries of the Orthodox Painters in the Eighteenth Century: The Common Aesthetics in South-East Europe", *The Historical Review / La Revue Historique*, 5 (2008), σ. 21-40.

Λουκία Δρούλια (επιμέλεια σε συνεργασία με τη Γιούλα Κουτσοπανάγου), *Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου, 1784-1974*, INE/EIE-103, Αθήνα 2008, τ. Α' 542 σελ., τ. Β' 699 σελ., τ. Γ' 597 σελ., τ. Δ' 583 σελ.

—, "Ανθολογία των Κοινοφελών Γνώσεων", λήμμα στην *Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου 1784-1974*, επιμέλεια: Λουκία Δρούλια, Γιούλα Κουτσοπανάγου, INE/EIE-103, Αθήνα 2008, τ. Α', σ. 225-227· "Πολυμέρης Γεώργιος", στο *ίδιο*, τ. Γ', σ. 530-532· "Σούτσος Αλέξανδρος", στο *ίδιο*, τ. Δ', σ. 114-116· "Σούτσος Παναγιώτης", στο *ίδιο*, τ. Δ', σ. 116-117· "Gazetta Urbana", στο *ίδιο*, τ. Δ', σ. 410-412.

— (σε συνεργασία με τη Βάσω Μέντζου), "Στεφανόπολι Ιωάννα Ζ.", στο *ίδιο*, τ. Δ', σ. 136-137· "Le Spectateur de l'Orient", στο *ίδιο*, τ. Δ', σ. 442-444.

— (σε συνεργασία με την Έλλη Δρούλια-Μητράκου), "Telegrafo Greco", στο *ίδιο*, τ. Δ', σ. 444-446.

Λεωνίδας Καλλιβετάκης, *Η Μάχη της Κρήτης*, έκδοση *Τα Νέα*, Αθήνα [2007], 162 σελ.

—, "L'Indépendance Hellénique", λήμμα στην *Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου 1784-1974*, επιμέλεια: Λουκία Δρούλια, Γιούλα Κουτσοπάναγου, ΙΝΕ/ΕΙΕ-Ι03, Αθήνα 2008, τ. Δ', σ. 422-423.

Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης (επιμέλεια σε συνεργασία με τον Χ. Μεσσή), *Βίος ή μαρτύριον του εν Αγίοις Πατρός Ημών Ιγνατίου Αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως γραμμένος Ελληνικά από Νικίτα Δαβίδ τον Παφλαγόνα και γυρισμένος εις την απλήν γλώσσαν υπό Νεοφύτου Ροδιού του Κυπρίου*, Πηγές της Κυπριακής Γραμματείας και Ιστορίας-Ι, ΙΝΕ/ΕΙΕ-Ι06, Αθήνα 2008, 159 σελ.

—, "Νικόλαος Ι. Σαρίπολος. Οι απαρχές του διαλόγου με τις ευρωπαϊκές ιδέες", *Το Σύγγραμμα*, Ι (2008), σ. 29-38.

—, "Κωνσταντίνος Καραμανλής: από την πράξη στις πολιτικές ιδέες", *Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής στον εικοστό αιώνα. Διεθνές επιστημονικό συνέδριο*, Ίδρυμα "Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής", Αθήνα 2008, том. Α', σ. 166-173.

—, *Οι παραινέσεις προς την εξουσία στην Ορθόδοξη παράδοση*, επιμέλεια: Αλ. Κ. Παπαδερός, Γωνιά Χανίων, Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης, 2008, 24 σελ.

—, "Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών (ΙΝΕ)", *Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών 1958-2008. Ίδρυση-πορεία-προοπτικές*, επιμέλεια: Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, ΕΙΕ, Αθήνα 2008, σ. 66-95.

Paschalis M. Kitromilides (βιβλιοκρισία), "Nadia Urbinati, *Representative Democracy. Principles and Genealogy*, University of Chicago Press, 2006", *Polis. The Journal of the Society for Greek Political Thought*, 25 (2008), σ. 174-175.

—, "The Greek-Turkish population exchange", *Turkey in the Twentieth Century/La Turquie au vingtième siècle*, επιμέλεια: Erik-Jan Zürcher [Philologiae et Historiae Turcicae Fundamenta, tomus secundus], Klaus Schwarz Verlag, Βερολίνο 2008, σ. 255-270.

—, "Diaspora, Identity and Nation Building", *Homelands and Diasporas. Greeks, Jews and Their Migrations*, επιμέλεια: Minna Rozen, I. B. Tauris, Λονδίνο 2008, σ. 323-331, 415-417.

Ioannis Koubourlis, "Las peripecias de la integración de los antiguos macedonios en una "Historia de la Nación Griega": Un aspecto de la historia del nacionalismo griego desde la Ilustración griega hasta la formación de la Escuela Histórica Nacional", μετάφραση από τα γαλλικά Paula Fontao Schiavone, *Revista de Historiografía*, τ. 6 (1/2007), σ. 92-101.

—, "Autour d'un mystère de l'histoire du livre: les trois versions du premier volume du *Voyage pittoresque de Choiseul-Gouffier*", *The Historical Review / La Revue Historique*, 5 (2008), σ. 67-94.

Γιώργος Κουτζακιώτης, "Οι έρευνες του Vilhoison στον Άθω (1785). Απόρητοι, ερμηνεύσεις και σπαράγματα", *Ο Ερανιστής*, 26 (2007), σ. 23-58.

—, "Η εμφάνιση του ζητήματος των Ρομά στην ελληνόγλωσση βιβλιογραφία. Οι προσεγγίσεις του από τους λόγιους του 19ου αιώνα", *Οι Ρομά στο σύγχρονο ελληνικό κράτος. Συμβιώσεις - Αναιρέσεις - Απουσίες*, επιμέλεια: Σ. Τρουμπέτα, εκδόσεις Κριτική, Αθήνα 2008, σ. 77-91.

—, "Ο καπνός", *Ξάνθη, Η πόλη με τα χίλια χρώματα*, επιμέλεια: Α. Μαυρίδης, Δήμος Ξάνθης - Πολιτιστικό Αναπτυξιακό Κέντρο Θράκης 2008, σ. 54-61.

—, "Αθανασιάδης Θεόφιλος" λήμμα στην *Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου 1784-1974*, επιμέλεια: Λουκία Δρούλια, Γιούλα Κουτσοπανάνου, ΙΝΕ/ΕΙΕ-ΙΟ3, Αθήνα 2008, τ. Α', σ. 119· "Βεζιρτζόγλου Μιχαήλ", στο ίδιο, τ. Α', σ. 347· "Δρακόπουλος Κώστας", στο ίδιο, τ. Α', σ. 524-525· "Εδεσσαϊκά Χρονικά", στο ίδιο, τ. Β', σ. 32-33· "Εδεσσαϊκή", στο ίδιο, τ. Β', σ. 33· "Ελεύθερος Λαός", τ. Β', στο ίδιο, σ. 110-111· "Εννέα Οδοί", στο ίδιο, τ. Β', σ. 189-190· "Η Έρευνα", στο ίδιο, τ. Β', σ. 242-243· "Ζιώγας Δημήτριος", στο ίδιο, τ. Β', σ. 337-338· "Ημερολόγιον Ανατολικής Μακεδονίας", στο ίδιο, τ. Β', σ. 360-361· "Καραθάνος Νικόλαος", στο ίδιο, τ. Β', σ. 516· "Κοινωνική Επιθεώρησης", στο ίδιο, τ. Β', σ. 575-577· "Μπακλαβάς Περικλής", στο ίδιο, τ. Γ', σ. 190· "Νέοι", στο ίδιο, τ. 3, σ. 286-287· "Νέοι Ρυθμοί", στο ίδιο, τ. Γ', σ. 291-292· "Σκαπτή Ύλη", στο ίδιο, τ. Δ', σ. 102· "Στολίγκας Κώστας", στο ίδιο, τ. Δ', σ. 139· "Συρούκης Γεώργιος", στο ίδιο, τ. Δ', σ. 156· "Ταχυδρόμος Εδέσσης", στο ίδιο, τ. Δ', σ. 177-178· "Χαραυγή", στο ίδιο, τ. Δ', σ. 339.

— (σε συνεργασία με τον Νικόλαο Ρουδομέτωφ), "Αργώ", στο ίδιο, τ. Α', σ. 273· "Βέττας Ανδρέας", στο ίδιο, τ. Α', σ. 361-362· "Δράμα", στο ίδιο, τ. Α', σ. 527· "Ερμής", στο ίδιο, τ. Β', σ. 247-248· "Εφημερίς του Κύμα", στο ίδιο, τ. Β', σ. 307· "Ζουρμπάς Αστέριος", στο ίδιο, τ. Β', σ. 338· "Θάρρος", στο ίδιο, τ. Β', σ. 389-390· "Κήρυξ [Καβάλα]", στο ίδιο, τ. Β', σ. 552-553· "Λευτερίδ", στο ίδιο, τ. Γ', σ. 65· "Η Νέα Δράμα", στο ίδιο, τ. Γ', σ. 243-244· "Ο Νέστος", στο ίδιο, τ. Γ', σ. 324· "Νίκη", στο ίδιο, τ. Γ', σ. 327· "Πριμικήδης Ιωάννης", στο ίδιο, τ. Γ', σ. 539· "Πρωία", στο ίδιο, τ. Γ', σ. 564· "Η Πρωία", στο ίδιο, τ. Γ', σ. 568-569· "Σημαία", στο ίδιο, τ. Δ', σ. 80-82.

Georges Koutzakiotis, "Histoire communautaire et plurielle de la Méditerranée", *The Historical Review / La Revue Historique*, 4 (2007), σ. 243-248.

—, "Un représentant d'États européens dans l'arrière-pays ottoman: Le cas de Sponty à Serrès (fin XVIIIe-début XIXe s.)", *The Historical Review / La Revue Historique*, 5 (2008), σ. 95-106.

Φλορίν Μαρινέσκου, "Η μαρτυρία και το έργο του Αγίου Νήφωνος στη Ρουμανία", *Ο Άγιος Νήφων Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (1508-2008)*, Άγιον Όρος 2008, σ. 133-145.

—, "Πολιτικές προσωπικότητες του Ελληνισμού που έδρασαν στον ευρύτερο Μικρασιατικό χώρο: οι οικογένειες Μουρούζη - Υψηλάντη. Οι σχέσεις αυτών με τη Μολδαβία και τη Βλαχία", *Τρεις χιλιετίες Μικρασιατικού Ελληνισμού. Επιστήμες-Γράμματα-Τέχνες*, Πρακτικά 3ου Συμποσίου, Δήμος Νέας Ιωνίας, Κέντρο Σπουδής και Ανάδειξης Μικρασιατικού Ελληνισμού (23-25 Νοεμβρίου 2007), Αθήνα 2008, σ. 187-196.

Florin Marinescu, "Le docteur Alexandru Moruzi entre le Venezuela et les États Unis", *Actes du IVe colloque de l'Académie Internationale de Généalogie*, (Paris 2005), Παρίσι 2007, σ. 175-190.

—, "Les métoches du Monastère Vatopediou eb Roumanie", *Romanian principalities and the Holy Places along the Centuries. Papers of the Symposium held in Bucharest, 15-18 October 2006*, Βουκουρέστι 2007, σ. 41-48.

—, "Les Pays Roumains et le Patriarcat d'Alexandrie. Quelques données préliminaires", στο ίδιο, σ. 197-202.

— (σε συνεργασία με τον Petronel Zahariuc), "Noi documente de la Stefan cel Mare si de la inaintasii sai" [Νέα έγγραφα του Στεφάνου του Μεγάλου και προγόνων του], *Analele Putnei*, I (2008), σ. 173-196.

—, "Românii si Muntele Athos" [Οι Ρουμάνοι και το Άγιον Όρος], *Tabor*, 4 (Ιούλιος 2008), σ. 44-50.

Σοφία Μαθαίου, "Ο Στέφανος Α. Κουμανούδης, 'οι διδάσκαλοι του έθνους' και ο επικήδειος στον Νεόφυτο Βάμβα", *Ο Ερασιστής*, 26 (2007), σ. 255-280.

—, "Οι εργαζόμενοι στη Χαρτοποιία, 1900-1980", *Βιομηχανίες Χάρτου στην Ελλάδα (19ος-20ός αιώνας)*, επιμέλεια: Χρήστος Λούκος, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς, Αθήνα 2008, σ. 171-214.

Παναγιώτης Δ. Μιχαηλάρης, "Εκκλησιαστικές πλαστογραφίες", *Ο Ερασιστής*, 26 (2007), σ. 59-77.

—, "Σύλλογος προσωπικού ΕΙΕ (ΣΠ-ΕΙΕ)", *Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 1958-2008, Ίδρυση-πορεία-προοπτικές*, επιμέλεια: Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, Αθήνα 2008, σ. 285-289.

— (συνεργασία στην έκδοση), Βασίλης Παναγιωτόπουλος, *Αρχείο Αλή πασά Συλλογής Ι. Χώτζη Γενναδείου Βιβλιοθήκης της Αμερικανικής Σχολής Αθηνών*. Έκδοση-Σχολιασμός -Ευρετήρια, τ. Α' 1747-1808, Αθήνα 2007, 809 σελ., τ. Β' 1809-1817, Αθήνα 2007, 923 σελ., τ. Γ' 1818-1821, Αθήνα 2007, 709 σελ., τ. Δ' Εισαγωγή-Ευρετήρια-Γλωσσάρι, ΙΝΕ/ΕΙΕ-95, Αθήνα 2008.

—, "Αρχοντόπουλος Γεώργιος", λήμμα στην *Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου 1784-1974*, επιμέλεια: Λουκία Δρούλια, Γιούλα Κουτσοπανάγου, ΙΝΕ/ΕΙΕ-103, Αθήνα 2008, τ. Α', σ. 295· "Δελτίον Περιοδικόν της Ι. Μητροπόλεως Μηθύμνης", στο ίδιο, τ. Α', σ. 473-475· "Καμπάνα", στο ίδιο, τ. Β', σ. 504-505· "Κονδύλης Γεώργιος", στο ίδιο, τ. Β', σ. 597-598· "Πιπτακός", στο ίδιο, τ. Γ', σ. 502-503.

Panayiotis Michailaris, "Vincoli notarili alla redazione di testamenti nelle isole Ionie", *Atti dell'incontro scientifico Oltre la morte. Testamenti di Greci e Veneziani redatti a Venezia o in territorio greco-veneziano nei sec. XIV-XVIII* (a cura di Cryssa Maltezos e Gogo Varzelioti), Βενετία 2008, σ. 173-183.

Ευαγγελία Μπαλτά, "Μνημόσυνο στην Πηνελόπη Στάθη. Μαθήματα τουρκικής ή μαθήματα μιας πλούσιας, υπέροχης ζωής", *Τα Ιστορικά*, 48 (2008), σ. 201-206. Δημο-

σιεύτηκε και τουρκικά: "Türkçe Dersleri ya da Verimli ve Mükemmel Bir Yaşamın Dersleri Pınelopı Stathis Anısına", *Toplumsal Tarih*, 173 (Mayıs 2008), σ. 8-9.

—, "Ακτίς", λήμμα στην *Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου 1784-1974*, επιμέλεια: Λουκία Δρούλια, Γιούλα Κουτσοπανάγου, ΙΝΕ/ΕΙΕ-103, Αθήνα 2008, τ. Α', σ. 163-164· "Η Αρετή", στο ίδιο, τ. Α', σ. 276-277.

Evangelia Balta, "The Perception and Use of Religious Otherness in the Ottoman Empire: Zimmi Rums and Muslim Turks", *The Greek World under Ottoman and Western Domination: 15th -19th Centuries*. Proceedings of the International Conference in Conjunction with the exhibition "From Byzantium to Modern Greece: Hellenic Art in Adversity, 1453-1830", December 15, 2005 - May 6, 2006, (eds.) Pascalis Kitromilides and Dimitris Arvanitakis, Onassis Cultural Center, Νέα Υόρκη 2008, σ. 40-47.

—, "Le fonds ethnographique des réfugiés grecs d'Anatolie: questions d'histoire et d'historiographie", δημοσιευμένο σε ηλεκτρονική μορφή στο *Ateliers, série thématique. Laboratoire d'ethnologie et de sociologie comparative*, 32 (août 2008), <<http://ateliers.revues.org/sommaire1073.html>>.

—, "Karamanlica Kitapların Çiğlikarıyla Fısıltıları", *Toplumsal Tarih*, 177 (Eylül 2008), σ. 58-61.

Μάχη Παϊζη-Αποστολοπούλου, (σε συνεργασία με τον Δημήτρη Γ. Αποστολόπουλο), *Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως. Τα σωζόμενα επίσημα κείμενα από την περίοδο 1454-1498*, ΙΝΕ/ΕΙΕ-100, Αθήνα 2008, 249 σελ.

—, "Το κατ' έτος στελλόμενον βούτυρον", *Η ιστορία του ελληνικού γάλακτος και των προϊόντων του*. 1' Τριήμερο Εργασίας, Ξάνθη 7-9 Οκτωβρίου 2005, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς, Ίδρυμα Αριστείδης Δασκαλόπουλος, Αθήνα 2008, σ. 261-266.

—, "Σταχωτής και μελετητής: όταν ο δεσμός γίνεται ασφυκτικός", *Βιβλιοαμφιάστης*, τ. 3, Αθήνα 2008, σ. 91-100.

—, "Μια αθησαύριστη περίπτωση οικογενειακού δικαίου στη δίνη των διενέξεων μετά την Άλωση", *Δίκαιο και Ιστορία. Μελέτες Ιστορίας Δικαίου*, επιμέλεια: Μαρία Γιούνη, Αθήνα 2008, σ. 117-125.

— (επιμέλεια), *Τα χειρόγραφα της συλλογής ΚΝΕ του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Κατάλογος έκθεσης*, Ελληνική Παλαιογραφική Εταιρεία 10 χρόνια, ΕΙΕ 50 χρόνια, Αθήνα 2008.

—, "Βλασσόπουλος Επαμεινώνδας Γ.", λήμμα στην *Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου 1784-1974*, επιμέλεια: Λουκία Δρούλια, Γιούλα Κουτσοπανάγου, ΙΝΕ/ΕΙΕ-103, Αθήνα 2008, τ. Α', σ. 378· "Τα Νέα της Ιθάκης", στο ίδιο, τ. Γ', σ. 263-264· "Οδυσσεύς", στο ίδιο, τ. Γ', σ. 360-361.

Machi Païzi-Apostolopoulou, "Mythes et réalité sur les documents du XVe-XVIe s. conservés au Patriarcat de Constantinople", *Le Patriarcat œcuménique de Constantinople aux XIVe-XVIe siècles. Rupture et continuité. Actes du Colloque international, Rome, 5-7 décembre 2005*, Centre d'études byzantines, néo-helléniques et sud-est européennes. École des Hautes Études en Sciences Sociales, Dossiers Byzantins 7, Παρίσι 2007, σ. 289-298+5 πίνακες.

—, "Le dépôt public des dernières volontés. Testaments du XVIIe siècle aux

Archives historiques d'Ithaque", *Oltre la morte. Testamenti di Greci e Veneziani redatti a Venezia o in territorio greco-veneziano nei sec. XIV-XVIII*, Venezia, 22-23 gennaio 2007. A cura di Chryssa Maltezos e Gogo Varzelioti, Istituti Ellenici di Studi Bizantini e postbizantini di Venezia, Convegni 11, Βενετία 2008, σ. 185-192.

Βασίλης Παναγιωτόπουλος, με τη συνεργασία των Δημήτρη Δημητρόπουλου και Παναγιώτη Μιχαηλάρη, Αρχείο Αλή πασά Συλλογής Ι. Χώτζη Γενναδείου Βιβλιοθήκης της Αμερικανικής Σχολής Αθηνών. Έκδοση-Σχολιασμός-Ευρετήρια, τ. Α' 1747-1808, Αθήνα 2007, 809 σελ., τ. Β' 1809-1817, Αθήνα 2007, 923 σελ., τ. Γ' 1818-1821, Αθήνα 2007, 709 σελ., τ. Δ' Εισαγωγή-Ευρετήρια-Γλωσσάρι, ΙΝΕ/ΕΙΕ-95, Αθήνα 2008.

Ουρανία Πολυκανδριώτη, "Ελληνική ταξιδιωτική φιλολογία και νατουραλισμός: Το παράδειγμα του Ανδρέα Καρκαβίτσα", *Ο Νατουραλισμός στην Ελλάδα. Διαστάσεις - Μετασχηματισμοί - Όρια*, επιμέλεια: Ελένη Πολίτου - Μαρμαρινού, Βίκυ Πάτσιου, Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, σειρά "Μελέτες και Έρευνες"-2, εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα 2007, σ. 230-248.

— (Βιβλιοκρισία), "Στοιχεία για την παραλογοτεχνία του 19ου αιώνα. Παν. Μουλάς, *Ο χώρος του εφήμερου. Στοιχεία για την παραλογοτεχνία του 19ου αιώνα*, εκδόσεις Σκόκλη, Αθήνα 2007, 268 σ.", *Τα Ιστορικά*, 47 (2007), σ. 504-511.

—, "Η λογοτεχνία, μέθοδος αγωγής, στο έργο του Αριστοτέλη Π. Κουρτίδη", *Η διδασκαλία της λογοτεχνίας: Ιστορική και σύγχρονη προοπτική*, επιμέλεια: Χ. Μ. Νιφτανίδου, εκδόσεις Περί τεχνών, Πάτρα 2008, σ. 29-40.

—, "Όψεις της Ερμούπολης στην πεζογραφία. Ελληνικότητα ή κοσμοπολιτισμός;", *Σύρος και Ερμούπολη. Συμβολές στην ιστορία του νησιού, 15ος-20ός αι.*, ΙΝΕ/ΕΙΕ-101, Αθήνα 2008, σ. 263-274.

— (Βιβλιοκρισία), "Αντιδωρήματα στον Ντίνο Γεωργούδη. Με τους τρόπους του Ντίνο Γεωργούδη. Αντιδωρήματα παλαιών μαθητών, εκδόσεις Κοροντζή, Αθήνα 2007, 277 σ.", *Τα Ιστορικά*, 48 (2008), σ. 219-222.

—, "Ακρόπολις [Φιλολογικά]", λήμμα στην *Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου 1784-1974*, επιμέλεια: Λουκία Δρούλια, Γιούλα Κουτσοπανάγου, ΙΝΕ/ΕΙΕ-103, Αθήνα 2008, τ. Α', σ. 160· "Η Βραδυνή [Φιλολογικά]", στο ίδιο, τ. Α', σ. 396· "Εστία [Φιλολογικά]", στο ίδιο, τ. Β', σ. 264-265· "Ελεύθερον Βήμα [Φιλολογικά]", στο ίδιο, τ. Β', σ. 107· "Η Καθημερινή [Φιλολογικά]", στο ίδιο, τ. Β', σ. 477-479· "Παπαντωνίου, Ζαχαρίας", στο ίδιο, τ. Γ', σ. 440-441.

Ourania Polycandrioti, "L'écriture des Mémoires des combattants pour l'Indépendance et leurs lectures postérieures", *Individu, récit, histoire*, sous la direction de Maryline Crivello et Jean-Noël Pelen, Publications de l'Université de Provence, Aix-en-Provence 2008, σ. 77-90.

Γιάννης Σαΐτας, "Μεσσηνιακή Μάνη. Ιστορική και αρχιτεκτονική κληρονομιά", *Μεσσηνία. Τόπος, χρόνος, άνθρωποι*, εκδόσεις Μίλητος, Αθήνα 2007, τ. Α', σ. 263-297.

Ευρυδίκη Σιφναίου, "Ελαιοκαλλιέργεια και καινοτομία στη Λέσβο του 19ου-20ού αι. μέσα από την ανάγνωση του αρχείου Κουρτζή", *Αρχειό Κουρτζή: Ιστορική τεκμηρίωση*, επιμέλεια: Κρ. Κονναρής, Ιστορικό Αρχείο Αιγαίου "Εργάνη", Μυτιλήνη 2007, σ. 51-59.

—, "Η ακτοπλοία στο Αιγαίο και το στοίχημα της οικογένειας Κουρτζή", στο *ίδιο*, σ. 60-72.

—, "Σιφναίου Ελένη", λήμμα στην *Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου 1784-1974*, επιμέλεια: Λουκία Δρούλια, Γιούλα Κουτσοπανάγου, ΙΝΕ/ΕΙΕ-Ι03, Αθήνα 2008, τ. Δ', σ. 94.

Eurydice Σιπνήου, "Échanges et interdépendances entre les îles de l'Est de la mer Égée et le littoral asiatique aux XIXe et XXe siècles", *The Historical Review / La Revue Historique*, 5 (2008), σ. 193-212.

Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης (επιμέλεια), *Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών 1958-2008. Ίδρυση-πορεία-προοπτικές*, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα 2008, 307 σελ.

—, "Ιστορικό σχεδιάσμα για την ίδρυση και την πορεία του ΕΙΕ", στο *ίδιο*, σ. 12-51.

— (επιμέλεια), "Διοικητικά Συμβούλια και Εκτελεστικές Επιτροπές", στο *ίδιο*, σ. 290-297.

—, "Χρονολόγιο ΕΙΕ", στο *ίδιο*, σ. 298-307.

—, "Ο ιστορικός της Λευκάδας Σπυρίδων Α. Βλαντής (1855-1938). Αναγραφή δημοσιευμάτων Σπυρίδωνος Α. Βλαντή", *Η Λευκάς υπό τους Φράγκους, τους Τούρκους και τους Ενετούς (1204-1797)*. Ιστορικών δοκίμιον υπό Σπυρίδωνος Α. Βλαντή, Εν Λευκάδι 1902. Φωτοανατύπωση με τη στήριξη του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας, εκδόσεις Πορεία, Αθήνα 2008, σ. θ'-λθ'.

—, "Ο ιστορικός της Λευκάδας Κωνσταντίνος Γ. Μαχαιράς (1882-1967). Αναγραφή δημοσιευμάτων Κωνσταντίνου Γ. Μαχαιρά", Κωνστ. Γ. Μαχαιρά, *Η Λευκάς επί Ενετοκρατίας 1684-1797*, Αθήναι 1951. Φωτοανατύπωση με τη στήριξη του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας, εκδόσεις Πορεία, Αθήνα 2008, σ. θ'-κδ'.

— (επιμέλεια), *Τα ιδρυτικά κείμενα του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και η αλληλογραφία Ι. Στ. Πεσμαζόγλου και Λ. Θ. Ζέρβα*, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα 2008, 167 σελ.

—, "Ιστορικό σχεδιάσμα για την ίδρυση του ΕΙΕ", στο *ίδιο*, σ. 11-39.

—, "Πανιόνια Συνεδρία: παρόν και μέλλον", *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών*, ΙΑ' (2006-2008).

—, "Ο τυπογράφος του ελληνικού βιβλίου της Σμύρνης, 1764", *Μνήμων* 29 (2008).

Αλεξάνδρα Σφοίνη, "Ευνομία", λήμμα στην *Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου 1784-1974*, επιμέλεια: Λουκία Δρούλια, Γιούλα Κουτσοπανάγου, ΙΝΕ/ΕΙΕ-Ι03, Αθήνα 2008, τ. Β', σ. 280-281· "Θαλασσινός Ηρακλής", στο *ίδιο*, τ. Β', σ. 385-386· "Σφοίνης Ιωάννης", στο *ίδιο*, τ. Δ', σ. 160· "Φως", στο *ίδιο*, τ. Δ', σ. 324-325.

Άννα Ταμπάκη (εισαγωγή σε συνεργασία με τον Γ. Κεχαγιόγλου), Μιχαήλ Τσερβάντες, *Ο επιτήδειος ευγενής δον Κισότης της Μάντσας. Η πρώτη γνωστή ελληνική μετάφραση έργου του Cervantes (τρίτη δεκαετία του 18ου αιώνα)*. Κείμενο, Γλωσσάρι και Πίνακας κύριων ονομάτων: Γιώργος Κεχαγιόγλου, Πηγές της Νεοελληνικής Γραμματείας και Ιστορίας-Ι, ΙΝΕ/ΕΙΕ-99, Αθήνα 2007, σ. *15-*158.

—, *Ζητήματα συγκριτικής γραμματολογίας και ιστορίας των ιδεών. Εννέα μελέτες*, εκδόσεις Ergo, Αθήνα 2008, 214 σελ.

— (βιβλιοπαρουσίαση), "Π. Δ. Μαστροδημήτρης, Τα 'καλά εργαλεία': ένας συστηματικός χάρτης της νεοελληνικής φιλολογίας. Π. Δ. Μαστροδημήτρης, *Εισαγωγή στη νεοελληνική φιλολογία*, έβδομη έκδοση, Εκδόσεις Δόμος 2005, 803 σ.", *Παράβασις / Parabasis*, 8 (2008), σ. 679-681.

—, "Θεατρικός χώρος και αστική κοινωνία στον 19ο αιώνα", *Ο Πειραιάς και το Δημοτικό θέατρο*, Πρακτικά της Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης, Παν/μιο Πειραιά (13 Απριλίου 2003), επιμέλεια: Νίκος Αξαρχής, Κατερίνα Μπρεντάνου, Εκδόσεις Τσαμαντάκη, Πειραιάς 2008, σ. 31-36.

—, "Αλεξανδρίδης Δημήτριος", λήμμα στην *Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου 1784-1974*, επιμέλεια: Λουκία Δρούλια, Γιούλα Κουτσοπανάγου, ΙΝΕ/ΕΙΕ-Ι03, Αθήνα 2008, τ. Α', σ. 165-166· "*Ειδήσεις δια τα Ανατολικά Μέρη*", στο ίδιο, τ. Β', σ. 64-65· "*Ελληνικός Τηλέγραφος*", στο ίδιο, τ. Β', σ. 158-160.

Anna Tabaki, "Historiographie et identité nationale dans le sud-est de l'Europe (XVIIIe siècle-début du XIXe). Antiquité et Byzance dans l'exemple grec", *Études Balkaniques*, 4(2007), σ. 87-96. Και στο ηλεκτρονικό περιοδικό *Cromohs*, 13 (2008): 1-9, <URL: http://www.cromohs.unifi.it/13_2008/tabaki_html >.

Γιώργος Τόλιας, "Από την Ελλάδα στη Βενετία. Οι Έλληνες και οι χαρτογραφικές τεχνολογίες της Αναγέννησης", *Πληροφορίες για την τεχνολογία στις βενετοκρατούμενες περιοχές*, Πρακτικά ημερίδας (Αθήνα, 10 Σεπτεμβρίου 2005), Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς / Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας, Αθήνα 2007, σ. 89-98.

—, *Ιστορία της χαρτογραφίας του ελληνικού χώρου, 1420-1800. Χάρτες της Συλλογής Μαργαρίτας Σαμούρκα*, ΙΝΕ/ΕΙΕ-Ι04, Αθήνα 2008, 540 σελ.+350 χάρτες.

—, *Χάρτες και ιστορίες. Ελληνικές τοπογραφίες της Αναγέννησης και των Φώτων*, εκδόσεις Ζήτη, Θεσσαλονίκη, 2008, 256 σελ.

— "Γύρω από έναν στίχο του Βιργίλιου. Η Σύρος στα νησολόγια, 15ος-17ος αιώνας", *Σύρος και Ερμούπολη. Συμβολές στην ιστορία του νησιού, 15ος-20ός αι.*, επιμέλεια: Χρίστina Αγριαντώνη, Δημήτρης Δημητρόπουλος, ΙΝΕ/ΕΙΕ-Ι01, Αθήνα 2008, σ. 15-37.

—, "Manafasia-Monobasía-Menefse-Malvasia", *Μονεμβάσιος οίνος -μονοβας(ι)ά - Malvasia*, επιμέλεια: Ηλίας Αναγνωστάκης, ΙΒΕ/ΕΙΕ, Διεθνή Συμπόσια 17, Αθήνα 2008, σ. 297-307.

George Tolias, "National Heritage and Greek Revival: Ioannis Gennadios on the Expatriated Antiquities", *A Singular Antiquity: Archaeology and Hellenic Identity in Twentieth-Century Greece*, edited by Dimitris Damaskos and Dimitris Plantzos, Mouseio Benaki 3rd Supplement, Αθήνα 2008, σ. 55-65.

—, "La Méditerranée et ses représentations", *La Méditerranée au temps du monde, Rencontres d'Averroès 14*, sous la direction de Thierry Fabre, éditions Parenthèses, Μασσαλία 2008, σ. 43-47.

—, "Les interlocuteurs grecs de Joseph Reinach (1878)", *Les frères Reinach. Colloque réuni les 22 et 23 juin 2007 à l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres (palais de l'Institut de France)*, édité par Sophie Basch, Michel Espagne et Jean Leclant. AIBL - diffusion De Boccard, Παρίσι 2008, σ. 309-322.

Σάββας Τσιλένης, "Το κτήριο", *Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 1958-2008, Ίδρυση-πορεία-προοπτικές*, επιμέλεια: Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, Αθήνα 2008, σ. 52-65.

—, "Η Κωνσταντινούπολη τον 19ο αιώνα μέσα από την τρέχουσα βιβλιογραφία", *Εταιρεία Μελέτης της καθ' ημάς Ανατολής, Η Κινστέρνα, περιοδικό λόγου και τέχνης*, 14 (Δεκέμβρης 2008), σ. 159-174.

Εμμ. Ν. Φραγκίσκος, Δ. Κ. Βυζάντιος και "Βαβυλωνία". *Ερμηνευτικές δοκιμές και μαρτύρια βίου*, Τετράδια Εργασίας 20, INE/EIE, Αθήνα 2008, 116 σελ.

Μαρία Χριστίνα Χατζηϊωάννου, "Η Ιστορία των Επιχειρήσεων. Γενικευτικές αναγωγές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες", *Μνήμων*, 28 (2006-2007), σ. 241-266.

—, "Από την κορινθιακή σαφίδα στις ελιές Καλαμών: προϊόντα της Μεσογείου με τοπική διάσταση", "Ο δε τόπος... ελαιοφόρος". *Η παρουσία της ελιάς στην Πελοπόννησο*, επιμέλεια: Ελένη Μπενέκη, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς, Αθήνα 2007, σ. 133-145.

—, "Σύρος, το Λίβερπουλ της Ελλάδος". Συγκρότηση και ανάπτυξη δύο εμπορικών λιμανιών του 19ου αιώνα, *Σύρος και Ερμούπολη. Συμβολές στην ιστορία του νησιού, 15ος-20ός αι.*, INE/EIE-101, Αθήνα 2008, σ. 135-141.

—, "Στα όρια κερδοσκοπίας και διαφθοράς στο ελληνικό κράτος τον 19ο αιώνα", *Griechische Kultur in Südosteuropa in der Neuzeit*, επιμέλεια: Maria A. Stassinopoulou, I. Zelerpos, OAW, Βιέννη 2008, σ. 229-242.

— (επιμέλεια), *Ελληνική Ραπτική με υπογραφή. Οικογένεια Γιαννέτου (1907-2007)*, Αθήνα 2008.

Maria Cristina Chatziioannou, "Dal filellenismo all'idea di Europa", *Dalla Giovine Europa alla Grande Europa*, επιμέλεια: Francesco Guida, Carocci, Ρώμη 2007, σ. 243-249.

— (βιβλιοκρισία), "Carmel Vassallo and Michelo D'Angelo (eds.), *Anglo-Saxons in the Mediterranean: Commerce, Politics and Ideas (XVII-XX Centuries)*, Malta University Press 2007, 236 p.", *International Journal of Maritime History*, XIX/ 2 (2007), σ. 445.

—, "Relations between the State and the Private sphere: speculation and corruption in nineteenth-century Greece", *Mediterranean Historical Review*, 23/1 (2008), σ. 1-14.

Μάριος Χατζόπουλος (μετάφραση), Janet Coleman, *Αρχαία ελληνικά, νεωτερικά και μετανεωτερικά στοιχεία του πολιτικού συν-αγωνισμού. Οι δυνατότητες της δημοκρατικής ανοχής/Ancient Greek, modern and post-modern agonisms. The possibilities for democratic toleration*. Ετήσια διάλεξη Κ. Θ. Δημαρά 2007, INE/ EIE, Αθήνα 2008, 136 σελ.

—, "Ο Μύθος της ανακατάληψης της Κωνσταντινούπολης και η σημασία του για τον ελληνικό εθνικισμό", ηλεκτρονική δημοσίευση στην ιστοσελίδα του διεθνούς διδακτορικού προγράμματος του τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών (UADPhilEcon), <<http://www.econ.uoa.gr/UA/files/1491873710.pdf>> (1 Δεκεμβρίου 2008).

Δημήτρης Γ. Αποστολόπουλος, "Το λανθάνον 'Θείον Νόμιμον' της μονής Γωνιάς. Μία υπόθεση", ανακοίνωση στην Ημερίδα της Ελληνικής Παλαιογραφικής Εταιρείας και του ΙΝΕ/ΕΙΕ (Αθήνα, ΕΙΕ, 17 Απριλίου 2008).

—, "Τα μυστικά της θάλασσας... λύνονται στη στεριά. Κωνσταντινούπολη 1667-1672", ανακοίνωση στην Ημερίδα: *Μνήμη Δημητρίου Γκόφα. Θάλασσα – Εμπόριο – Συναλλαγές* που οργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Αθηνών και την Ελληνική Ιστορική Εταιρεία (Αθήνα, 8 Μαΐου 2008).

—, "Από τη Δύση στην Ανατολή: Βυζαντινών κειμένων τύχες", ανακοίνωση στη 1Α' Συνάντηση Ιστορικών του Δικαίου, που οργάνωσε ο Τομέας Ιδιωτικού Δικαίου της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Κομοτηνή, 23-25 Οκτωβρίου 2008).

—, "Χειρόγραφες πηγές για την ιστορία της μεταβυζαντινής και νεοελληνικής κοινωνίας", ανακοίνωση στην Ημερίδα: *Η δε γραφή μένει*, που οργανώθηκε από την Ελληνική Παλαιογραφική Εταιρεία και το ΙΝΕ/ΕΙΕ (Αθήνα, 18 Δεκεμβρίου 2008).

Ιόλη Βιγγοπούλου, "Καταλύματα και συνδείπνηση στους δρόμους των περιηγητών (15ος-16ος αιώνας)", ανακοίνωση στο διεθνές Συμπόσιο που διοργάνωσε το ΙΒΕ/ΕΙΕ με θέμα: *Ταβέρνες και Πανδοχεία στον χώρο της Μεσογείου κατά τον όψιμο Μεσαίωνα (12ος-16ος αι.)* (Αθήνα, ΕΙΕ, 12-14 Απριλίου 2008).

Δημήτρης Δημητρόπουλος, "Μαρτυρίες για τον πληθυσμό της Νάξου (16ος αρχές 19ου αιώνα)", ανακοίνωση στο Δ' Πανελλήνιο Συνέδριο με θέμα: *Η Νάξος δια μέσου των αιώνων* (Κωμιακή Νάξου, 5 Σεπτεμβρίου 2008).

—, "Ο σαράφης του Αλή πασά στην Κωνσταντινούπολη, 1813-1814: οικονομικές δοσοληψίες και συναλλαγές", ανακοίνωση στο διεθνές Συνέδριο Οικονομικής και Κοινωνικής Ιστορίας με θέμα: *Θεωρητικές αναζητήσεις και εμπειρικές έρευνες*, που διοργανώθηκε από το Ηλεκτρονικό Δελτίο Οικονομικής Ιστορίας (ΗΔΟΙΣΤΟ) (Ρέθυμνο, 11 Δεκεμβρίου 2008).

Ευγενία Δρακοπούλου, "Remarques sur la peinture post-byzantine dans l'espace balkanique. Relations gréco-bulgares", ανακοίνωση στο Συμπόσιο με θέμα: *Ελληνο-βουλγαρικές σχέσεις την εποχή της διαμόρφωσης των εθνικών ταυτοτήτων / Relations gréco-bulgares à l'ère de la formation des identités nationales*, που οργανώθηκε από το ΙΝΕ/ΕΙΕ (Αθήνα, ΕΙΕ, 2-3 Οκτωβρίου 2008).

Γιούλη Ευαγγέλου, "Η ανάδυση ενός νέου 'τακτικού' του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως μέσα από κατάστιχο εισφορών του 1768", ανακοίνωση στη 1Α' Συνάντηση Ιστορίας του Δικαίου που οργάνωσε ο τομέας Ιδιωτικού Δικαίου της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Κομοτηνή, 23-25 Οκτωβρίου 2008).

Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, "Η παρακαταθήκη των πολιτικών ιδεών. Ριζοσπαστισμός και δημοκρατία στα Βαλκάνια", εισήγηση στην εκδήλωση *Ο "σημερινός" Ρήγας Βελεστινλής (με αφορμή τα 250 χρόνια από τη γέννησή του)*, Megaron Plus, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών (Αθήνα, 15 Ιανουαρίου 2008).

—, "Η έρευνα του νέου ελληνισμού στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών", διάλεξη σε κοινή εκδήλωση του Ιδρύματος Εθνικο-απελευθερωτικού Αγώνα και *Συμβουλίου Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ* (Λευκωσία, 31 Ιανουαρίου 2008).

—, "Από τον Διαφωτισμό στον Αγώνα της Ανεξαρτησίας: η παράμετρος των πολιτικών ιδεών", εισήγηση στο πλαίσιο του κύκλου μαθημάτων *Ελληνική Ιστορία: Μέθοδος και προβληματισμοί*, Ελεύθερο Πανεπιστήμιο της Στοάς του Βιβλίου (Αθήνα, 27 Φεβρουαρίου 2008).

—, "Adamantios Korais and the Dilemmas of Liberal Nationalism", διάλεξη, *Modern Greek Lecture Series*, Faculty of Modern and Medieval Languages-Faculty of Classics, University of Cambridge (6 Μαρτίου 2008).

—, "Οι παραινέσεις προς την εξουσία στην Ορθόδοξη παράδοση", διάλεξη στην Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης (Κολυμπάρι Χανίων, 16 Μαρτίου 2008).

—, "La violence comme mécanisme de la construction de l'État", εισήγηση στο πλαίσιο του Séminaire: *Violence et formation d'État dans le Sud-Est européen: le cas grec, XIXe-XXe siècles*, École des Hautes Études en Sciences Sociales (Παρίσι, 25 Μαρτίου 2008).

—, "Processes in Global and Imperial History: A Critical Commentary", εισήγηση στο Workshop in honour of Diogo R. Curto *Orb and Sceptre: Global and Imperial Histories*, European University Institute (Φλωρεντία, 15 Μαΐου 2008).

Γιάννης Κουμπουρλής, "Σύντομη επισκόπηση της ιστορίας της διαμόρφωσης του ελληνικού εθνικού αφηγήματος", ανακοίνωση-συμμετοχή στη στρογγυλή τράπεζα με θέμα: *Εθνική ιστορία και εθνικές ιστορίες. Μια διαδικασία δημιουργίας ταυτοτήτων* που διεξήχθη στο πλαίσιο του Επιστημονικού Συνεδρίου του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης: *Κοινωνικές Ανισότητες και Εκπαίδευση* (Αλεξανδρούπολη, 28-30 Μαρτίου 2008).

—, "Augustin Thierry et 'l'hellénisation' de l'Empire byzantin: les historiens grecs et l'école libérale Française", ανακοίνωση στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο, που διοργάνωσε η École française d'Athènes, με θέμα: *La présence de Byzance dans l'Europe du Sud-Est aux époques moderne et contemporaine* (Αθήνα, 22-24 Σεπτεμβρίου 2008).

—, "Les Bulgares dans les premiers textes de C. Paparrigopoulos et de Sp. Zambélios", ανακοίνωση στο Συμπόσιο *Ελληνο-βουλγαρικές σχέσεις την εποχή της διαμόρφωσης των εθνικών ταυτοτήτων / Relations gréco-bulgares à l'ère de la formation des identités nationales*, που οργανώθηκε από το ΙΝΕ/ΕΙΕ (Αθήνα, ΕΙΕ, 2-3 Οκτωβρίου 2008).

—, "Μεθοδολογικά ζητήματα σε μια έρευνα πάνω στην ιστορία του ελληνικού κοινωνικοπολιτικού στοχασμού: μείζονες και ελάχιστονες στοχαστές, πνευματικά δάνεια και αντιδάνεια και η έννοια της 'επιστημονικής κοινότητας'", ανακοίνωση στο 15ο Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Συνέδριο του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης με θέμα: *Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες* (Ρέθυμνο, 3-6 Οκτωβρίου 2008).

Γιώργος Κουτζακιώτης, "Les Cyclades au XVIIe siècle. Une entreprise de la course chrétienne dans l'Empire ottoman", ανακοίνωση στο διεθνές Συνέδριο, που οργάνωσε το Centre de la Méditerranée Moderne et Contemporaine, με θέμα: *Des marges aux frontières. Les îles méditerranéennes, enjeux de conquêtes et de souverainetés*, Université de Nice Sophia-Antipolis (Nice, 25-26 Απριλίου 2008).

Φλορίν Μαρινέσκου, "Η μονή Πρέτσιστα του Γαλατζίου, μετόχι της μονής Βατοπαιδίου" (πρόδρομη παρουσίαση στα Ρουμανικά), ανακοίνωση στο Συνέδριο Ιστορίας που οργάνωσε το Πανεπιστήμιο Γαλατζίου (Γαλάτζι, Ρουμανία, 7-9 Μαΐου 2008).

—, "Η μονή Μύρα, κτητορία της οικογένειας Καντεμίρ, μετόχι της μονής Βατοπαιδίου" (στα Ρουμανικά), ανακοίνωση στο διεθνές Συνέδριο Ιστορίας με θέμα: *Οι Καντεμίρ, μία πασίγνωστη οικογένεια κατά τον 17ο και 18ο αιώνα* (Κισινάου, Μολδαβία, 28-29 Νοεμβρίου 2008).

Σοφία Ματθαίου, "The perception of the Bulgarians by Stephanos Koumanoudis (1818-1899). Convergences with and divergences from his contemporaries", ανακοίνωση στο Συμπόσιο με θέμα: *Ελληνο-βουλγαρικές σχέσεις την εποχή της διαμόρφωσης των εθνικών ταυτοτήτων / Relations gréco-bulgares à l'ère de la formation des identités nationales*, που οργανώθηκε από το ΙΝΕ/ΕΙΕ (Αθήνα, ΕΙΕ, 2-3 Οκτωβρίου 2008).

Παναγιώτης Μιχαηλάρης, "Le avventure di una dote nello Stato Veneziano", ανακοίνωση στο Συνέδριο με θέμα: *I Greci durante la venetocrazia: Uomini, spazio, idee (XIII-XVIII sec.)*, Istituto Ellenico (Βενετία, 3-7 Δεκεμβρίου 2007).

—, "Εύριπος: από τη βενετική κυριαρχία στην οθωμανική κατάκτηση", διάλεξη στο πλαίσιο της εκδήλωσης που οργάνωσε ο Σύλλογος "Φίλοι του Λαογραφικού Μουσείου Χαλκίδας" της Εταιρείας Ευβοϊκών Σπουδών, στο θέατρο Παπαδημητρίου της Χαλκίδας στην επέτειο για την άλωση της Πόλης και την κατάκτηση της Χαλκίδας από τους Οθωμανούς (28 Μαΐου 2008) .

—, "Pesca e pescatori dell'Egeo dal periodo ottomano fino all'età moderna", ανακοίνωση στο Summer School, που οργάνωσε το Πανεπιστήμιο της Μπολόνιας σε συνεργασία με την Istituzione Culturale della Regina (Città di Cattolica), με θέμα: *Mediterraneo. Economia dei litorali e gestione delle risorse dall' Antichità al Novecento* (Κατόλκα, Πέζαρο, Φάνο, 1-6 Σεπτεμβρίου 2008).

—, "Είπε του προκομένου Τσίλλερ: η συνεργασία Β. Γ. Μελά και Ε. Τσίλλερ κατά την ανέγερση του Μεγάλου Μελά", ανακοίνωση στο Συνέδριο που οργάνωσε το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, με θέμα: *Τέχνη και ευεργεσία* (Γιάννενα, 28-30 Νοεμβρίου 2008).

Ευαγγελία Μπαλάτ, "Karamanlı Nüfusu - Karamanlıca - Karamanlıca Kitap Üretimi", ανακοίνωση στο διεθνές Συνέδριο "Türkiye Türkçesi Ağzı Araştırmaları Çalıştayı" που οργάνωσε το Türk Dil Kurumu και Harran Üniversitesi (Şanlıurfa, 25-29 Μαρτίου 2008).

—, "*Ottomanitas Greca: Ottoman Studies in the National Hellenic Research Foundation*", συμμετοχή στην στοργυλή τράπεζα "Güneydoğu Avrupa / Balkanlar'da Osmanlı Araştırmaları Toplantısı" [Οι Οθωμανικές Σπουδές στην Νοτιοανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια] που διοργάνωσε η Turkish National Committee of the International Association of South-East European Studies (AIESEE) με πρόεδρο τον Prof. Dr. Halil İnalçık, και το Balkan Civilization Centre (BALMED) (Istanbul, 12-13 Ιουλίου 2008).

—, "Cries and Whispers in Karamanlidika Books before the Doom of Silence", εισηγητική ανακοίνωση στο First International Conference of Karamanlidika Studies (Πολιτιστικό Κέντρο Λευκωσίας "Αξιοθέα", Λευκωσία, 11-13 Σεπτεμβρίου 2008).

—, Yücel Dağlı, "Τα ρωμεία κρασιά στον Ενλίια Çelebi", ανακοίνωση στο Διεθνές Επιστημονικό Συμπόσιο προς τιμήν της Σταυρούλας Κουράκου "Πότνια Οίνου" (Πανεπιστήμιο Βόλου, 26-27 Σεπτεμβρίου 2008).

Μάχη Παϊζη-Αποστολοπούλου, "Ο Σέρβος ηγεμόνας ερωτά και ο Γεννάδιος Σχολάριος απαντά", ανακοίνωση στην ΙΑ΄ Συνάντηση Ιστορίας του Δικαίου, που οργάνωσε ο τομέας Ιδιωτικού Δικαίου της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Κομοτηνή, 23-24 Οκτωβρίου 2008).

—, "Ψηφίδες ιστορίας στη συλλογή χειρογράφων του Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών", ανακοίνωση στην Ημερίδα: *Η δε γραφή μένει*, που οργανώθηκε από την Ελληνική Παλαιογραφική Εταιρεία και το ΙΝΕ/ΕΙΕ (Αθήνα, ΕΙΕ, 18 Δεκεμβρίου 2008).

Ουρανία Πολυκανδριώτη, "Pénélope Delta et l'image stéréotypique des Bulgares dans la littérature pour enfants", ανακοίνωση στο Συμπόσιο με θέμα: *Ελληνο-βουλγαρικές σχέσεις την εποχή της διαμόρφωσης των εθνικών ταυτοτήτων / Relations gréco-bulgares à l'ère de la formation des identités nationales*, που οργανώθηκε από το ΙΝΕ/ΕΙΕ (Αθήνα, ΕΙΕ, 2-3 Οκτωβρίου 2008).

—, "Ιστορική μνήμη από μετάφραση και παιδαγωγικά πρότυπα (19ος-20ός αι.)", ανακοίνωση στο Δ΄ διεθνές Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας με θέμα: *Γραφές της μνήμης. Σύγκριση, αναπαράσταση, θεωρία* (Αθήνα, 27-30 Νοεμβρίου 2008).

Γιάννης Σαΐτας, "Προγράμματα και δράσεις για την τεκμηρίωση και ανάδειξη της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της χερσονήσου της Μάνης", ομιλία σε Συνάντηση εργασίας του Δικτύου Μουσείων Γεωργίας (Εθνολογικό Μουσείο της Μέστια, περιοχή Σβανέτι Καυκάσου, Γεωργία, 9 Αυγούστου 2008).

Ευρυδίκη Σιφναίου, "Mobility, risk and adaptability: the case of the 'SIFNEO FRERES' family firm in Taganrog (Russia), Constantinople and Piraeus, 1850-1940", ανακοίνωση στο σεμινάριο που οργάνωσε το ΙΝΕ με θέμα: *Social Groups and Practices of Trading in the Mediterranean (17th-19th centuries)*, στο πλαίσιο των εργασιών του δικτύου αριστείας Ramsès 2 (Αθήνα, ΕΙΕ, 4-5 Απριλίου 2008).

—, "Mobilità, rischi e adattamenti: I mercanti greci nei porti del Mar Nero", ανακοίνωση στο Εργαστήριο που οργάνωσε η Société Internationale des Historiens de la Méditerranée (Sihmed) με θέμα: *Mediterraneo e le Mar Nero. Due Mari tra età moderna e contemporanea* (Procida-Napoli, 26-27 Σεπτεμβρίου 2008).

—, "From the Aegean to the Upper Danube: seeking for opportunities in the Grain Trade", ανακοίνωση στο Συνέδριο που οργάνωσε η Alpha Bank Historical Archives, με θέμα: *Greeks in Romania in the 19th century*, υπό την αιγίδα του Ιδρύματος Ι. Φ. Κωστόπουλου (Βουκουρέστι, 3-4 Οκτωβρίου 2008).

—, "Επιχειρηματικότητα και καινοτομία στο βόρειο-ανατολικό Αιγαίο: η περίπτωση της οικογένειας Κουρτζή", Σεμινάριο INE/EIE (21 Νοεμβρίου 2008).

—, "Πόλεμος και επιχειρηματικές στρατηγικές: ελληνικοί εμπορικοί οίκοι στο Ταϊγάνιο της Αζοφικής και ο Ρωσοτουρκικός πόλεμος του 1877-1878", ανακοίνωση στο διεθνές Συνέδριο Οικονομικής και Κοινωνικής Ιστορίας με θέμα: *Θεωρητικές αναζητήσεις και εμπειρικές έρευνες*, που διοργανώθηκε από το Ηλεκτρονικό Δελτίο Οικονομικής Ιστορίας (ΗΔΟΙΣΤΟ) (Ρέθυμνο, 11 Δεκεμβρίου 2008).

Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, "Ο Ιωάννης Ν. Σταματέλος (1822-1881) ως λαογράφος", ανακοίνωση στο ΙΓ' Συμπόσιο: *Ο λαϊκός πολιτισμός της Λευκάδας και ο Πανταζής Κοντομήκης*, που οργάνωσε η Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών υπό την αιγίδα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λευκάδας, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Περίοδος 53η (11-13 Αυγούστου 2008).

— (και Σπ. Ι. Αδρακάς), "Η Λευκάδα και οι ιστορικοί της: γενική σκιαγραφή", γενική εισήγηση στο Συνέδριο *Η Λευκάδα και οι ιστορικοί της (19ος-20ός αι)*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, περίοδος 53η (5-7 Αυγούστου 2008).

—, "Ίδρυση και Πορεία του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών", κεντρική ομιλία στον εορτασμό των 50 χρόνων του ΕΙΕ (Αθήνα, ΕΙΕ, 19 Μαρτίου 2008).

—, "Η συμβολή του Λεωνίδα Θ. Ζέρβα (1902-1980) στην ίδρυση του ΕΙΕ", ομιλία στην ημερίδα του ΕΙΕ: *Λεωνίδας Ζέρβας* (Αθήνα, ΕΙΕ, 16 Δεκεμβρίου 2008).

— (με συζητητές την Ελένη Καλαφάτη και τον Γιώργο Χρυσικό), "Η ίδρυση του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (1958) και το δίλημμα: η ελληνική έρευνα μοχλός της εγκώριας ανάπτυξης ή συμβολή στο διεθνές μέτωπο της επιστήμης", εισήγηση στη συνάντηση-συζήτηση της Εταιρείας Μελέτης Νέου Ελληνισμού, περιοδικό *Μνήμων* (Αθήνα, 15 Οκτωβρίου 2008).

Άννα Ταμπάκη, "Η κληρονομιά του λογοτεχνικού έργου. Διαφωτισμός και η ευαισθησία της κοινωνικής απελευθέρωσης", εισήγηση στην εκδήλωση: *Ο "σημερινός" Ρήγας Βελεστινλής (με αφορμή τα 250 χρόνια από τη γέννησή του)*, Megaron Plus, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών (Αθήνα, 15 Ιανουαρίου 2008).

—, "La formation de la tradition dramatique au fil du XIXe siècle: Nicolaos Piccolos et Démosthène Misitzis", ανακοίνωση στο Συμπόσιο με θέμα: *Ελληνο-βουλγαρικές σχέσεις την εποχή της διαμόρφωσης των εθνικών ταυτοτήτων / Relations gréco-bulgares à l'ère de la formation*

des *identités nationales*, που οργανώθηκε από το ΙΝΕ/ΕΙΕ (Αθήνα, ΕΙΕ, 2-3 Οκτωβρίου 2008).

—, "Pratiques et discours de mémoire dans l'identité grecque à l'ère des Lumières. Dans l'orbite de la traduction", ανακοίνωση στο Colloque international et pluridisciplinaire με θέμα: *Lieux, pratiques et discours de mémoire dans l'identité grecque, chypriote et pontique (JE 2487)* (Montpellier, 21-22 Νοεμβρίου 2008).

Σάββας Τσιλένης, "Η θεώρηση του δομημένου χώρου στο περιοδικό *Εκκλησιαστική Αλήθεια* του Οικουμενικού Πατριαρχείου, 1880-1900", διάλεξη στο Σπουδαστήριο Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής του ΕΜΠ (3 Μαρτίου 2008).

—, "Τα κοινοτικά αρχεία της Πόλης ως εργαλεία για την κατανόηση της συγκρότησης του αστικού χώρου στην ύστερη οθωμανική περίοδο", διάλεξη στα πλαίσια του σεμιναρίου *Αρχαιολογικά τεκμήρια και κοινωνική ιστορία των Ρωμίων της Πόλης* που διοργάνωσε το Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης του ΕΚΠΑ σε συνεργασία με το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ (11 Νοεμβρίου 2008).

Μαρία Χριστίνα Χατζηϊωάννου, "The Mediterranean and the Greek Entrepreneurs as Traders, XVIIIth-XIXth c. Evidence from private testimonies", ανακοίνωση στο σεμινάριο που οργάνωσε το ΙΝΕ με θέμα: *Social Groups and Practices of Trading in the Mediterranean (17th-19th centuries)*, στο πλαίσιο των εργασιών του δικτύου αριστείας Ramsès 2 (Αθήνα, ΕΙΕ, 4-5 Απριλίου 2008).

—, "From Currants to Calamata Olives: Mediterranean products on Local Scale", ανακοίνωση στην επιστημονική συνάντηση με θέμα: *Οι Κόσμοι της Μεσογείου. Άνθρωποι, Θεσμοί, Ανταλλαγές (13ος-αρχές 19ου αιώνα)* που οργάνωσε το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Νεώτερη Ελληνική Ιστορία ΕΚΠΑ (Αθήνα, 23-24 Μαΐου 2008).

— (σε συνεργασία με τον Athanasios [Sakis] Gekas), "The trade-minded Greek entrepreneurs, 1780s-1880s and the making of a national economy", ανακοίνωση στη διεθνή συνάντηση εργασίας με θέμα: *Entrepreneurship and Culture* που οργάνωσαν το Πανεπιστήμιο της Χάιφας, το Πρόγραμμα Νεοελληνικών Σπουδών Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης και The Ezri Center for Iran and Persian Gulf Studies (Χάιφα, 5-6 Ιουνίου 2008).

—, "Entrepreneurship and wealth in a Greek port city: The "mediterraneanisation" of Kalamata, 19th-20th centuries", ανακοίνωση στο διεθνές συνέδριο με θέμα: *Bourgeois Seas Revisiting the History of the Middle Classes in the Eastern Mediterranean Port Cities*, E.U.I. (Φλωρεντία, 19-20 Σεπτεμβρίου 2008).

Μάριος Χατζόπουλος, "Pens on Fire. Greek nationalism in the wake of Napoleon's campaigns", ανακοίνωση στο διεθνές Συνέδριο με θέμα: *Europe in Upheaval - the Era of Napoleonic Wars* (Ελσίνκι, 21-23 Φεβρουαρίου 2008).

—, "Receiving Byzantium in early modern Greece (1830-1840). A reappraisal of evidence", ανακοίνωση στο διεθνές συνέδριο που διοργάνωσε η École Française d'Athènes, με θέμα: *La Présence de Byzance dans l'Europe du Sud-est aux époques Moderne et Contemporaine* (Αθήνα, 22-24 Σεπτεμβρίου 2008).

—, "Instrumenta Studiorum Neohellenica. Η ψηφιακή βιβλιοθήκη του ΙΝΕ/ΕΙΕ", εισήγηση στην Ημερίδα: Ανταίος. Ενιαίο ηλεκτρονικό ευρετήριο βασικών εγχειριδίων των νεοελληνικών σπουδών που οργανώθηκε από τη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης στο ΕΙΕ (Αθήνα, 22 Οκτωβρίου 2008).

—, "Ο Νίκος Σταυρινίδης και η Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου", διάλεξη, Βικέλειος Εταιρεία - Σύλλογος Φίλων της Βικελαίας (Ηράκλειο Κρήτης, 15 Δεκεμβρίου 2008).

Δημήτρης Γ. Αποστολόπουλος, "Ένας Αρμενόπουλος στο εικονοστάσι. Άγνωστο χειρόγραφο του 16ου αιώνα με την περίφημη 'Εξάβιβλο' στη δημόδη γλώσσα, σε απόδοση του Θεοδοσίου Ζυγομαλά", εφημ. *Η Καθημερινή*, Κυριακή 17 Φεβρουαρίου 2008.

—, "Βολταίρος στην Πάτμο, Νεύτων στα Τρίκαλα. Ευρωπαίοι περιηγητές του 18ου αιώνα μαρτυρούν ότι οι δύο μεγάλοι διανοητές ήταν γνωστοί και στην τουρκοκρατούμενη Ελλάδα", εφημ. *Η Καθημερινή*, Κυριακή 27 Ιουλίου 2008.

—, "Μέρες του 1672 στην Κωνσταντινούπολη. Φως στη διαμάχη των ισχυρών Φαναριωτών μέσα από τις αφηγήσεις του γραμματέα του Γάλλου πρεσβευτή στην Πόλη", εφημ. *Η Καθημερινή*, Κυριακή 26 Οκτωβρίου 2008.

Σπύρος Ασδραχάς, "Οι πρωτοπόροι 'νεολαίοι' του 20ού αιώνα", εφημ. *Η Καθημερινή*, 23 Μαρτίου 2008, σ. 6.

Λεωνίδας Καλλιβρετάκης, "Έπταετία: σοβαρό έλλειμμα στην ιστορική έρευνα", εφημ. *Τα Νέα*, 21 Απριλίου 2007.

Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, "Το πραγματικό Μεσολόγγι", εφημ. *Το Βήμα*, 20 Απριλίου 2008, σ. 67.

—, "Το ήθος στην πολιτική", εφημ. *Το Βήμα*, 13 Ιουλίου 2008, σ. 60.

Παναγιώτης Δ. Μιχαηλάρης, "Η Σινασός του Σεραφεΐμ Ν. Ρίζου", εφημ. *Η Καθημερινή*, 9 Σεπτεμβρίου 2008.

Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, "Ίδρυση και πορεία του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών [κεντρική ομιλία στον εορτασμό των 50 χρόνων του ΕΙΕ, 19 Μαρτίου 2008]", εφημ. *Η Αυγή*, 23 Μαρτίου 2008.

—, "'Ένας συνεργάτης στην πνευματική προσπάθεια'. Ο τυπογράφος Χρίστος Γ. Μανουσαρίδης (1936-2008)", εφημ. *Η Αυγή*, 13 Απριλίου 2008. [= *Αρχειοτάξιο*, 10 (Ιούνιος 2008), σ. 244-247 και *Μνήμων*, 29 (2008)].

— (σε συνεργασία με τον Σπύρο Ι. Ασδραχά), "Η Λευκάδα και οι ιστορικοί της: γενική σκιαγραφία", *Λευκαδοτρόπιο*, έτος Γ', τχ. 14, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2008, σ. 13-22.

Μάριος Χατζόπουλος (βιβλιοκρισία), "Στο μυαλό του προεστού Παναγιώτη Μπενάκη. Νίκος Β. Ροτζώκος, *Εθναφύπνιση και εθνογένεση. Ορλωφικά και ελληνική ιστοριογραφία*, Αθήνα, Βιβλιόραμα, 2007", εφημ. *Η Αυγή*, ένθετο *Αναγνώσεις*, 13 Ιανουαρίου 2008, σ. 23.